

www.vul.fi

Suomen Valjakkourheilijoiden Liitto ry

TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

www.vul.fi

TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

Johdanto.....	1
Sukupuolten välinen	2
Taloudellinen	3
Ikäryhmien/eritasoiset harrastajat sekä koirat	3-4
Erytisryhmien/seksuaalivähemmistöt	5
Monikulttuurisuus	5
Johtopäätökset	6

www.vul.fi

Suomen Valjakkourheilijoiden Liitto ry

Johdanto

Heti alkuun pitää mainita, että lajina koiravaljakkourheilu on laaja. Se on lähtenyt koostumaan palveluskoirien treenauksesta ja toisaalta koiravaljakolla liikkumisesta esim. Grönlannissa, Alaskassa, Kanadassa tai Siperiassa. Molemmissa on kyse sukupuolistereotypiasta.

Palveluskoirilla käsitetään poliisin, puolustusvoimien tai rajamiesten käytössä olevat koirat. Kyseiset alat olivat pitkään vain miehille tarkoitettuja. Samaten valjakkoajon esim. Alaskassa kultaryntäyksen aikaan oli aika, jolloin naisilla ei ollut edes äänioikeutta.

Omalla tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelmalla Suomen valjakkourheilijoiden liitto ry osoittaa itselleen, jäsenseuroilleen ja myös ulkopuolisille, että yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat aidosti tärkeitä asioita VUL:ssa, eivätkä vain arvoissa mainittuja sanoja.

Tämä suunnitelma osoittaa, että liitolla on selkeät linjaukset ja tavoitteet yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta. Samalla helpotetaan seuratyön arkea ja osaltaan edistetään yhdenvertaista ja erilaisuudelle myönteistä ilmapiiriä. Olemalla suvaitsevaisia, tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia, saamme kaikki voimavarat käyttöön liikuntakulttuurin edistämiseksi.

Sukupuolten välinen

Nykyään valjakkourheilu on lajina hyvin tasa-arvoinen. Koirat harrastuksena on naisistunut vauhdilla viimeisten vuosikymmenten aikana ja nykyään harrastajissa on enemmän naisia kuin miehiä. Valjakkourheilu on kumminkin edelleen laji, jossa miehet ovat vielä enemmistössä.

Miehet ja naiset kilpailevat samoissa luokissa valjakkoajossa, vain yksilölajeissa on omat luokat miehille ja naisille. Yksilölajeilla tarkoitetaan niitä lajeja, joissa harrastetaan ja kisataan yhden koiran kanssa. Kyseisissä lajeissa miesten vahvempi fysiikka vielä vaikuttaa. Siirryttäessä useamman koiran luokkiin koirat vaikuttavat sukupuolten välistä fysiikkaa enemmän, tällöin naiset ja miehet kilpailevat samoissa luokissa.

Samaten hallinnossa ja tapahtumien järjestämiseen liittyviin tehtävissä tasa-arvo toteutuu hyvin. Suomen valjakkourheilijoiden liiton hallituksessa on enemmän naisia kuin miehiä ja alusta alkaen hallituksen päättävillä paikoilla on ollut naisia, seurojen hallituksissa on myös koko ajan enemmän naisia ja myös päättävillä paikoilla. Edelleen tietyissä seuroissa on miesvalta tai pelkästään miehiä johtuen yllämainituista stereotypia seikoista.

Hallinnon lisäksi seuroissa on paljon kisojen järjestämiseen liittyviä tehtäviä. Näistä muut kuin tuomaritoiminta ovat myös naisistuneet. Tuomaritoiminta on sekä naisille että miehille, mutta tällä hetkellä tuomareissa on 4 naista ja 7 miestä, tuomareista kaksi naista ja yksi mies on kansainvälisiä tuomareita

Miten jatkossa: Seuroja kannustetaan huomioimaan jatkossa sukupuolijakauma päätöksenteossa ja tekemään henkilövalinnat asetetun (60/40) sukupuolijakautuman mukaisesti tai vastaavasti suhteessa tyttö/poika – tai nainen/mies-harrastajamääriin.

Seurataan tilannetta vuosittain toimintakertomusta kootessa, jossa jatkossa oma osuutensa tasa-arvolle.

Taloudellinen

Lajina koiravaljakkourheilu on useimmiten elämäntapa joko harrastuksen tai yrityksen kautta. Suomen Valjakkourheilijoiden liitto tukee seuroja rahallisesti, jolla esim. järjestetään ilmaisia leirejä harrastajille sekä katetaan kisoista tulleita tappioita yms.. Lisäksi liitto maksaa osallistumismaksut sekä pienen matkatuen arvokilpailuihin.

Harrastuksena laji on halpa sekä kallis, koska esim. yksilölajeihin et tarvitse kuin koiran ja hiukan varusteita. Tällöin pääset kulkemaan kisapaikoillekin normaalilla autolla.

Siinä vaiheessa, kun siirrytään kilpailemaan tosissaan tai harrastuksen lajiksi valitaan valjakkoajo, jossa pelkästään 4- koiran luokkaan pitää olla vähintään 5-6 koiraa, laji kallistuu, koska koirien lisäksi pitää olla pakettiauto/iso auto + koirien kuljetukseen tarvittava peräkärry, varusteet sekä sulanmaan että talvikauden treenaamiseen ja päälle kisavarusteet.

Huippu-urheiluna laji on sitten vielä kalliimpi, koska matkustelua kilpailu- ja treenipaikoille koirien kanssa on paljon ja tällöin reissut suuntautuvat myös ulkomaille. Arvokilpailuissa käytetyt varusteet ovat sitten huippuluokka ja tällä hetkellä pärjätäkseen niistä joutuu maksamaan. Ja mitä enemmän kisaat, sitä enemmän tarvitset hyviä koiria. Mutta koska yleensä kyseessä elämäntapa, niin lajin parissa jatketaan edelleen, kalleudesta huolimatta.

Miten jatkossa: Seurataan nyt alkanutta keskustelua siitä, että harrastaminen jää yleensä siinä vaiheessa, kun pitäisi kilpaileminen aloittaa, jolloin pääasiallisena syynä on perheen taloudellinen tilanne. Seurataan tilannetta vuosittain toimintakertomusta kootessa, jossa jatkossa oma osuutensa tasa-arvolle.

Ikäryhmien/eritasoiset harrastajat sekä koirat

Eri ikäryhmien tasa-arvo on hyvällä mallilla. Koska kyseessä elämäntapa, niin laji on melkein kaikissa harrastajissa perheen yhteinen harrastus. Tapahtumissa ollaan ns. yhtä isoa perhettä, jolloin esim. pienimpien lasten vahtiminen tehdään yhdessä.

Toki aina löytyy kehittämistä. Ongelmat näkyvät eniten kilpailupuolella, jossa lapsille, nuorille tai veteraaneille ei ole tarpeeksi omia luokkia. Lisäksi veteraani-ikäisissä on ongelmana se, että lisenssivakuutusta et saa sen jälkeen, kun täytät 70 vuotta. Lisäksi nuori ei

voi harrastaa lajia yksin, vaan vanhempien on aina oltava jollakin tapaa lajissa mukana. Laji on myös yksi niitä harvoja, joissa seurataan yhtä lailla naisten kuin miesten kilpailuja ja nämä ovat samanarvoisia ja olit sitten minkä tasoinen urheilija tahansa, niin aina tullaan onnittelemaan onnistumisesta.

Yksi epäkohta tasa-arvoon liittyen on se, että kilpailupuolella taso Suomessa on niin kova, että pärjätäkseen sinulla pitää olla juuri oikeanlaiset ja rotuiset koirat, jotka ovat sitten kalliimpia, varusteiden pitää olla myös tietynlaisen.

Tuohon yllämainittuun varusteluun liittyen, niin tätä kirjoitettaessa on jo nuorten maajoukkueen parissa lähdetty toteuttamaan välineiden ja koirien lainausta. Lisäksi leireille on pyritty saamaan välineitä lainaan, jotta harrastajat pääsisivät kokeilemaan kaikkea mahdollista.

Tasa-arvoisena lajissa on myös se, että vaikka olisit kuinka huippu-urheilija tahansa, niin sinulla on oikeus osallistua myös harrastusluokkiin. Tämä toki tuo sen ilmiön, että osa aloittavista harrastajista saattaa jättää tulematta, kun tietää jo etukäteen, ettei tule pärjäämään. Lajin parissa on jo käytössä luokkajako koirien rodun perusteella. Koska kilpailijoita/kisa on yleensä melko vähän, ei mainitun luokkajaon käyttäminen kaikissa kilpailuissa ole lajin kannalta kannattavaa.

Lisäksi muihin harrastuksiin nähden lajissa ei ole vaatimuksia pukeutumiselle kilpailuissa eli voit pärjätä yhtä hyvin perustuulipuvussa kuin tiukoissa trikoissa.

Miten jatkossa: Jatketaan hyvää käytäntöä siitä, että kalliimpia varusteita pääsee testaamaan leireillä, tällöin varustetta ei tarvitse ostaa, jos laji ei sovi. Luokkajaosta on käyty myös paljon keskustelua ja sitä kehitetään myös koko ajan kaikille sopivaksi. Seurataan tilannetta vuosittain toimintakertomusta kootessa, jossa jatkossa oma osuutensa tasa-arvolle.

Erityisryhmien/seksuaalivähemmistöt

Erityisryhmien mukaan tuleminen harrastajan roolissa saattaa olla vaikeaa ilman avustajaa, koska tapahtumat/kisat järjestetään yleensä vaikeammissa maasto-olosuhteissa. Kisaamisen kanssa on sama ongelma ja lisäksi ongelmana on se, että kilpailuissa pitäisi avustajan mennä kisareitti avustettavan mukana.

Kilpailusäännössä kumminkin kehoitetaan kannustamaan vammaisten osallistumista lajiin ja säännöissä on useita mainintoja joilla pyritään parantamaan tasa-arvoista toimintaa kilpailuissa.

Seura voi madaltaa kynnystä kohdata erilaisuutta hyvin pienin ja konkreettisin toimin.

Esimerkiksi erilaisiin tilaisuuksiin tulisi varata katsomopaikka / -tila pyörätuolilla liikkuville.

Esteettömät tilaisuudet tulisi turvata jokaisessa seuratapahtumassa.

Miten jatkossa: Seurataan tilannetta vuosittain toimintakertomusta kootessa, jossa jatkossa oma osuutensa tasa-arvolle.

Monikulttuurisuus

Monikulttuurisuus ei tämän lajin parissa näy niin laajasti, kuin mahdollisesti normaalissa urheilussa. Lajin erikoisuutena ovat koirat ja sellaiset kulttuurit harrastavat tällä hetkellä lajia, joissa koira nähdään lemmikkinä.

Monikulttuurisuutta tulisi pyrkiä lisäämään, mutta paljon vaikuttaa se miten eri kulttuureissa huomioidaan liikunta ja kuten aikaisemmin mainitsin, niin tämän lajin parissa myös koirat.

Lajin parissa Suomessa on kumminkin paljon ulkomaalaisia, pääosin Euroopan maista.

Kyseiset ulkomaalaiset työskentelevät safariyrityksissä ja ovat sitä kautta jääneet Suomeen.

Heitä näkee kauden aikana pääasiassa valjakkokisoissa.

Kaikki kilpailut myös SM-kilpailut ovat avoimia kaikille, joten eri maan kansalaisuus ei vaikuta harrastukseen osallistumiseen.

Yhtenä tämän hetken ongelmana on se, että Internet-sivujen päivityksen yhteydessä, katosi samalla englanninkieliset sivut. Joten lajin sivut ovat tällä hetkellä vain Suomeksi.

Miten jatkossa: Seurataan tilannetta vuosittain toimintakertomusta kootessa, jossa jatkossa oma osuutensa tasa-arvolle.

Johtopäätökset

Tasa- arvo ja yhdenvertaisuus ovat tähän asti toteutuneet lajin parissa hyvin. Tällä hetkellä paljon asioita on kehityksen alla, joten parin vuoden päästä vasta nähdään miten lajin tilanne on kehittynyt.

Epätasa-arvoa löytyy tällä hetkellä varsinkin kilpailupuolelta, jossa ei tarpeeksi huomioida junioreita ja veteraaneja sekä kilpailemisen kalleuden takia. Näihinkin ongelmiin on jo tartuttu, joten tällä hetkellä seurataan tilannetta ja tehdään jo uusia muutoksia.

Jatkossa vuosikertomukseen ja -suunnitelmaan laitetaan omat kohtansa tasa-arvosta ja siitä lähtien sinne laitetaan aina mitä tämän eteen tullaan tekemään ja sitten miten tavoitteet ovat onnistuneet.